

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Навчально-науковий інститут журналістики

Кафедра кіно- і телемистецтва

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник директора
з навчальної роботи

Корісєв В. М.
«01» вересня 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Історія українського та світового кіно
для студентів
1 курсу

галузь знань
спеціальність
освітній рівень
освітньо-наукова програма

02 Культура і мистецтво
021 Аудіовізуальне мистецтво та виробництво
перший, бакалавр
*сценарна майстерність і режисура кіно та телебачення, кіно-,
телеоператорство, ведучий програм телебачення, звукорежисура*
обов'язкова

вид дисципліни:

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2021 / 2022
Семестр	1, 2
Кількість кредитів ECTS	8
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	екзамен

Викладачі:

доц. Лимар Людмила Дмитрівна, викладач Десятник
Григорій Овсійович

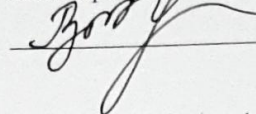
Пролонговано: на 202__/202__ н.р. _____ (_____) «_» 202__ р.

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «_» 20__ р.

Розробники: доцент Лимар Люмила Дмитрівна, викладач кафедри кіно- і телемистецтва
Десятник Григорій Овсійович

ЗАТВЕРДЖЕНО

Зав. кафедри кіно- і телемистецтва

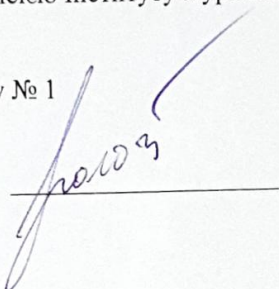

проф. Гоян В.В.

Протокол № 1 від «1» вересня 2022 р.

Схвалено науково-методичною комісією Інституту журналістики

Протокол від «1» вересня 2022 року № 1

Голова науково-методичної комісії

(Волобуєва А. М.)

1. Мета дисципліни: усвідомлення студентами процесів розвитку аудіовізуальних мистецтв, які мають визначальний вплив на сучасний процес екранної творчості, засвоєння студентами процесів зародження і розвитку виражальних засобів екранної творчості прикладі розвитку українського та світового кіно.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни (за наявності):
Немає.

3. Анотація навчальної дисципліни: навчальна дисципліна «Історія українського та світового кіно» є нормативною дисципліною. У процесі вивчення навчальної дисципліни студенти набудуть історико-теоретичних знань у галузі аудіовізуальної творчості, ознайомляться з еволюцією екранних виражальних засобів на прикладах з історії українського та світового кіномистецтва, зрозуміють значення традицій як фундаменту подальшого розвитку аудіовізуальної творчості, пошуків сучасної екранної мови.

Лекції з історії українського та світового кіно супроводжуються переглядами фільмів чи їхніх фрагментів озвучених українською, англійською та російською (за відсутності українського дубляжу) мовами, семінарськими обговореннями актуальних і нині зразків аудіовізуальної творчості.

4. Завдання (навчальні цілі):

Засвоєння студентами процесів зародження і розвитку виражальних засобів екранної творчості прикладі розвитку українського та світового кіно.

Загальні компетентності:

ЗК 14. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ФК 08. Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в практичній діяльності.

ФК 15. Вміння опрацьовувати кінознавчу літературу, узагальнювати та аналізувати аудіовізуальний матеріал, формувати наукові теми та розуміти подальші перспективи розвитку даної проблематики в різних дослідницьких жанрах.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та <u>пороговий</u> критерій оцінювання (за необхідності)	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1	Знати історію становлення українського та світового кіномистецтва	Лекції, семінарські заняття, самостійна робота	Усна відповідь, МКР, іспит	10
1.2	Знати історію формування світової системи кінематографії	Лекції, семінарські заняття, самостійна робота	Усна відповідь, МКР, іспит	20
1.3	Знати творчість провідних майстрів звукового кіно	Лекції, семінарські заняття, самостійна робота	Усна відповідь МКР	10
1.4	Знати і усвідомлювати процеси розвитку кіномистецтва	Лекції, семінарські заняття, самостійна робота	Усна відповідь, іспит	
2.1	Знати творчість провідних майстрів звукового кіно	Семінарські заняття, самостійна робота	Усна відповідь, МКР, іспит	
2.2	Вміти шукати інформацію, аналізувати дані, застосовувати відповідні технології	Семінарські заняття, самостійна робота	Усна відповідь, МКР, іспит	20
2.3	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	Семінарські заняття, самостійна робота	Усна відповідь, МКР, іспит	

2.4.	<i>Вміти спілкуватися державною (українською) мовою як усно, так і письмово.</i>	<i>Семінарські заняття, самостійна робота</i>	<i>Усна відповідь, МКР, іспит</i>	
3.1	<i>Вміти сформулювати творчий задум власної екранної роботи з урахуванням еволюції виражальних засобів світового кіномистецтва</i>	<i>Семінарські заняття, самостійна робота</i>	<i>Усна відповідь, МКР, іспит</i>	20
3.2.	<i>Вміти планувати та управляти часом.</i>	<i>Семінарські заняття, самостійна робота</i>	<i>Усна відповідь, МКР, іспит</i>	
3.3.	<i>Вміти розуміти екранні професії та оволодівати сучасними знаннями в аудіовізуальному мистецтві і виробництві</i>	<i>Семінарські заняття, самостійна робота</i>	<i>Усна відповідь, МКР, іспит</i>	
3.4.	<i>Здатність приймати обґрунтовані рішення.</i>	<i>Семінарські заняття, самостійна робота</i>	<i>Усна відповідь, МКР, іспит</i>	
4.1	<i>Вміти досліджувати й аналізувати здобутки кіномистецтва</i>	<i>Семінарські заняття, самостійна робота</i>	<i>Усна відповідь, МКР, іспит</i>	20
4.2.	<i>Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</i>	<i>Семінарські заняття, самостійна робота</i>	<i>Усна відповідь, МКР, іспит</i>	
4.3.	<i>Здатність володіти професійною термінологією, в тому числі і запозиченою з іноземних мов.</i>	<i>Семінарські заняття, самостійна робота</i>	<i>Усна відповідь, МКР, іспит</i>	
4.4.	<i>Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми, які виникають у ході творчого процесу.</i>	<i>Семінарські заняття, самостійна робота</i>	<i>Усна відповідь, МКР, іспит</i>	
	<i>Разом</i>			100%

6. Співвідношення результатів вивчення дисципліни із програмними результатами навчання

Результати навчання дисципліни (код)	1.1	1.2	1.3	1.4	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	3.3	3.4	4.1	4.2	4.3	4.4
Програмні результати навчання (назва)																
ПРН 5. Генерувати нові ідеї для втілення їх в аудіовізуальному творі.	+		+		+		+			+				+		+
ПРН 13. Виявляти високий рівень мовлення, артистизм.		+		+				+			+			+		
ПРН 18. Приймати ефективні рішення на основі релевантних даних із застосуванням сучасних методів і засобів прийняття рішень, у тому числі багатокритеріальних рішень в умовах невизначеності.	+		+		+		+		+				+		+	

7. Схема формування оцінки. Контроль знань студентів здійснюється за модульно-рейтинговою системою.

Упродовж семестру 50% відводиться на аудиторне навчання, 50% – на самостійну роботу. За семестр студент може максимально набрати 100 балів.

7.1. Форми оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання:

1 семестр

Змістовий модуль 1: Становлення кіномистецтва дозвучового періоду

Змістовий модуль 2: Визначальні етапи історії дозвучового кіно

Роботи за період навчання	Кількість балів за період навчання 1 семестр	
	Min – 18 балів	Max – 30 балів
Усна відповідь і участь у лабораторних	8x1 = 8	10x1=10
Самостійний відгук на екранний твір	5x1=5	5x2=10
Модульна контрольна робота	5x1=5	1x10=10
Загальна оцінка за період навчання	18	30

- підсумкове оцінювання у формі заліку:

- Залік складається з 2 частин: власне практичної – підготовка реферату на обрану тему, за який студент максимально може отримати 20 балів, мінімально – 12 балів;

- для отримання загальної позитивної оцінки з дисципліни оцінка за залік не може бути меншою 12 балів.

	Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Залік	Підсумкова оцінка
Мінімум	24	24	12	60
Максимум	40	40	20	100

2 семестр

Змістовий модуль 3: Кінематографія звукового періоду 30-х – 40-х років ХХ століття

Змістовий модуль 4 Історичні процеси формування сучасної екранної мови

Роботи за період навчання	Кількість балів за період навчання 2 семестр	
	Min – 18 балів	Max – 30 балів
Усна відповідь і участь у лабораторних	8x1 = 8	10x1=10
Самостійний відгук на екранний твір	5x1=5	5x2=10
Модульна контрольна робота	5x1=5	1x10=10
Загальна оцінка за період навчання	18	30

Підсумкове оцінювання:

- форма оцінювання – екзамен;
- максимальна кількість балів, які може отримати студент за семестр – 100 балів.

За підсумками двох семестрів студент може набрати максимально 100 балів, з яких мінімально 40% (40 балів), максимально 60% (60 балів) додаються до балів, отриманих у першому семестрі. За виконання навчальної програми (оцінювання аудиторних завдань і самостійної роботи) студент має отримати впродовж семестру не менше 20 балів (рекомендований мінімум складає 36 балів). Мінімальна кількість балів, які додаються до семестрових – 24 бали.

Студент, який набрав сумарно меншу кількість балів, ніж критично-розрахунковий мінімум 20 балів до складання екзамену не допускається.

	Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Іспит	Підсумкова оцінка
Мінімум	18	18	24	60
Максимум	30	30	40	100

7.2 Організація оцінювання:

Дисципліна поділена на 4 змістових модулі (частини). Кожен змістовий модуль містить лекції, семінарські заняття та самостійну роботу студентів.

Оцінювання успішності знань студентів здійснюється у формі семестрового оцінювання (семінарські заняття, самостійна робота, модульні роботи) і підсумкової контрольної роботи, якщо студент не набрав необхідної кількості підсумкових балів – 60.

Успішне виконання завдання (семінарські заняття, самостійна робота) – отримання за роботу не менше 60% від максимальної оцінки.

Змістовий модуль 1. Становлення кіномистецтва дозвучового періоду

Тема 1. Формування кінематографії та пошуки екранної мови

Тема 2. Усвідомлення виражальних засобів кіномистецтва

Тема 3. Зародження українського кіномистецтва

Змістовий модуль 2. Визначальні етапи історії дозвучового кіно

Тема 4. Пошуки звуко-зорової виразності

Тема 5. Українське кіно періоду діяльності ВУФКУ. Творчість О.П. Довженка

Тема 6. Найвищі досягнення дозвучового кіномистецтва.

Змістовий модуль 3. Кінематографія звукового періоду 30-х – 40-х років ХХ століття

Тема 1. Пошуки звуко-зорової екранної мови

Тема 2. Класичний період розвитку світового кіномистецтва

Тема 3. Звукові шедеври українського кіно

Змістовий модуль 4. Історичні процеси формування сучасної екранної мови

Тема 4. Провідні кінематографічні школи й напрямки розвитку світового кіно

Тема 5. Жанрові й стилістичні форми українського кіномистецтва. Школа українського поетичного кіно.

Тема 6. Пошуки та відкриття у царині сучасної екранної мови. Взаємовплив кіно і телебачення.

Як вид самостійної роботи студенти переглядають визначені викладачем фільми і телепрограми та проводять їх аналіз на предмет виявлення певних видів, методів і форм кінотелемонтажу.

Усі семестрові роботи (лабораторні, самостійна робота) мають бути подані на кафедру або, за домовленістю з викладачем, надсилатися на корпоративну пошту або в Google клас у робочий час. На перевірку роботи викладачеві дається один робочий тиждень. Якщо студент з поважної причини пропустив заняття, то він має право його відпрацювати впродовж 14 календарних днів з моменту проведення практичного заняття.

7.3 Шкала відповідності оцінок

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно з можливістю повторного складання / Fail	35-59
Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни / Fail	0-34

**8. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ І СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ**

1 семестр

№ п/ п	Назва лекції	Кількість годин		
		Лекції	Семінарські	Сам роб.
<i>Змістовий модуль 1.</i> СТАНОВЛЕННЯ КІНОМИСТЕЦТВА ДОЗВУКОВОГО ПЕРІОДУ				
1.	<i>Тема 1. Формування кінематографії та пошуки екранної мови</i>	4	2	4
2.	<i>Тема 2. Усвідомлення виразальних засобів кіномистецтва</i>	2	2	4
3.	<i>Тема 3. Зародження українського кіномистецтва</i>	2	2	6
<i>Змістовий модуль 2</i> ВИЗНАЧАЛЬНІ ЕТАПИ ІСТОРІЇ ДОЗВУКОВОГО ЗВУКОВОГО КІНО				
4.	<i>Тема 4. Пошуки звуко-зорової виразності</i>	2	2	4
5.	<i>Тема 5. Українське кіно періоду діяльності ВУФКУ. Творчість О.П. Довженка</i>	4	2	6
6.	<i>Тема 6. Найвищі досягнення дозвукowego кіномистецтва.</i>	2	2	6
7.	<i>Модульна контрольна робота</i>		2	
	<i>Разом за 1-й семестр</i>	16	14	30

2 семестр

№ п/п	Назва лекції	Кількість годин		
		Лекції	Семінарські	Сам. р.
<i>Змістовий модуль 3</i> КІНЕМАТОГРАФІЯ ЗВУКОВОГО ПЕРІОДУ 30-х – 40-х РОКІВ ХХ СТОЛІТТЯ				
1	<i>Тема 1. Пошуки звуко-зорової екранної мови</i>	6	8	14
2	<i>Тема 2. Класичний період розвитку світового кіномистецтва</i>	6	8	16
3	<i>Тема 3. Звукові шедеври українського кіно</i>	6	8	14
<i>Змістовий модуль 4</i> ІСТОРИЧНІ ПРОЦЕСИ ФОРМУВАННЯ СУЧАСНОЇ ЕКРАННОЇ МОВИ				
4.	<i>Тема 4. Провідні кінематографічні школи й напрямки розвитку світового кіно</i>	8	8	16
5	<i>Тема 5. Жанрові й стилістичні форми українського кіномистецтва. Школа українського поетичного кіно</i>	8	8	16
6	<i>Тема 6. Пошуки та відкриття у царині сучасної екранної мови. Взаємовплив кіно і телебачення.</i>	6	8	14
7.	<i>Модульна контрольна робота</i>		2	

.	<i>Разом за 2-й семестр</i>	40	50	90
	<i>Разом за дисципліну – 240 год.</i>	56	64	120

Загальний обсяг **240 год.**, в тому числі:

Лекції – **56** год.

Семінарські заняття – **64** год.

Самостійна робота – **120** год.

9. Рекомендована література:

Основна:

1. Герої та знаменитості в українській культурі : кол. Монографія. Укр. Центр культур. Дослідж., Ін-т культур. Політики; ред.-упоряд. О. Гриценко. К.:УЦКД, 1999. 351 с.
2. Десятник Г.О. Визначальні етапи розвитку світового кіномистецтва. Ігрове кіно: тексти лекцій. Київ: Інститут журналістики КНУ, 2021. 210 с.
3. Десятник Г.О. Українське кіномистецтво: тексти лекцій: вид. друге, доп. Київ: Вид-во Інституту журналістики КНУ, 2019. 150 с.
4. Зубавіна І. Б. Кінематограф незалежної України: тенденції, фільми, постаті. К.: Фенікс, 2007. 304 с.
5. Зубавіна І. Екранна культура: засоби моделювання художньої реальності (час і простір у кінематографі). К.: Інтертехнологія, 2006. 276 с.
6. Миславський В. Н. Історія українського кіно, 1896–1930: факти і документи. Т. 2 : монографія. Харків : Дім реклами, 2018. 527 с.
7. Миславський В.Н. Історія українського кіно 1896–1930: факти і документи: монографія. Т. 1. Харків : Дім Реклами, 2018. 680 с.
8. Нариси з історії кіномистецтва України. Академія мистецтв України, Інститут проблем сучасного мистецтва; ред.-упоряд. І. Зубавіна ; голова ред. Кол. В. Сидоренко. Київ: Інтертехнологія, 2006. 864 с.
9. Ткаченко М. Про роль українських першопрохідників у розвитку кіномистецтва (кінець ХІХ – початок ХХ ст.). *Мистецтво екрана*. 2001. Вип. 1. С. 5–20.
10. Тримбач С. Комплекс Месії: Олександр Довженко / Тарас Шевченко. *Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого*. 2014. Вип. 14. С. 130-136.

Додаткова:

1. Госейко Л. Історія українського кінематографа: 1896–1995. К.: Кіно-Коло, 2005. 464 с.
2. Десятник Г. Мистецтво, зупинене на злеті. *Світ соціальних комунікацій*. 2012. Т. 7. С. 136–138.
3. Десятник Г.О. Визначальні етапи розвитку світового кіномистецтва. Документальне та науково-популярне кіно: тексти лекцій. К.: Інститут журналістики, 2021. 372 с.
4. Зубавіна І. Методологія досліджень екранної культури: від традиційного кіно до «нової візуальності». Проблеми методології сучасного мистецтвознавства та культурології: тези ІІІ Міжнародної наукової конференції (16–17 листопада 2021 р.). С. 53-55.
5. Матеріали до історії українського кіно (1991–2011). Вип. 1. Публікації в наукових збірниках та матеріалах конференцій : бібліогр. Показч. М-во культури України, Нац. Парлам. Б-ка України ; авт.-упоряд.: Н. Тертичка, Н. Казакова ; наук. Ред. В. Кононенко. К., 2013. 216 с.
6. Миславський В. Н. Становлення виробництва культурфільмів в Україні протягом 1922–1930-х років. *Часопис Нац. Муз. Акад. України ім. П. І. Чайковського*. 2018. № 1. С. 140–155.
7. Оніщенко О. Історія кіномистецтва і доля кінорежисера: логіка взаємовпливу: матеріали дослідж. 1994–1995 рр. до 100-річчя О. Довженка. *Художня культура: історія, теорія, практика*. К., 1997. С. 197–206.
8. Тримбач С. В. Щоденник Олександра Довженка: кризи ідентифікації. *Архіви України*. 2013. № 1. С. 239-246.
9. Чміль Г. Авторське кіно Кіри Муратової. *Мистецтвознавство*. Вип. 3. 2003. С. 341–349.
10. Чміль Г. До проблеми кодів та іконографії національного кіно. *Сучасні проблеми художньої освіти в Україні* : зб. Наук. Пр. К., 2012. Вип. 7 : Сучасні стратегії екранної освіти: українська версія. С. 116–131.

10. Інформаційні ресурси:

1. www.afionline.org.au – Американський кіноінститут. Центр, що здійснює архівні дослідження, вивчає проблеми історії кіно, його естетики, кіноосвіти.
2. www.aivf.org - Асоціація незалежних кинувиробників, інформаційне джерело для незалежних виробників малобюджетних фільмів.
3. www.allmovie.org – база даних по кінематографу.
4. www.bfi.org.u – Британський інститут кіно (архіви, публікації, сценарії).
5. www.boxofficeguru.com– сайт статистичних даних щодо кінематографу (касових надходжень та ін.).
6. www.cilect.org - CILECT (Міжнародна асоціація шкіл кіно й телебачення, що розробляє широкий спектр проектів).
7. www.cineweb.com – CINEWEB – сайт з проблем кинувиробництва.
8. www.documentary.org – сайт Міжнародної асоціації документального кіно.
9. www.facets.org – Сінематека, що пропонує фільми.
10. www.focalpress.com – Focal Press – сайт, що відстежує появу нових досліджень та книг з проблем сучасних мас-медіа.
11. www.kinokolo.ua/ – Національний кінопортал Кіно-коло.
12. www.lcweb.loc.gov – Бібліотека Конгресу США.
13. www.ufva.org – сайт Асоціації університетів - організації, що об'єднує навчальні заклади у галузі кіно.
14. www.us.imdb.com – база даних по фільмах та загалом по кінематографу.